

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 09/1883

FORSLAG TIL ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN - HØRINGSUTTALELSE

Saksbeh.: Guro Merlid	Arkivkode: U60	
Saksnr.: Utvalg		Møtedato
9/09	Kontrollutvalget for omsetting av alkohol	16.11.2009
50/09	Utvalg for oppvekst, omsorg og kultur	24.11.2009

Innstilling:

Frogn kommune gir følgende høringsuttalelse til forslag til endringer i alkohollovningen, høringsnotat av 23.09.09 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

- 1)
Frogn kommune støtter forslaget om å redusere maksimaltiden for skjenking av alkohol med 1 time til kl. 02.00.

- 2)
Frogn kommune er positiv til en prøveordning med mulighet for inndragelse av salgs- eller skjenkebevilling på stedet ved svært alvorlige brudd på alkohollovgivningen. Myndigheten bør imidlertid begrenses til kun å gjelde innragelse i det inneværende skjenkedøg/dag.

Utvalg:	Kontrollutvalget for omsetting av alkohol
Møtedato:	16.11.2009
Sak:	PS 9/09

Resultat:

Behandling i utvalget:

Forslag:

Utvalget samlet seg om følgende som erstatning for punkt 2 i innstillingen:

"Kontrollutvalget for omsetning av alkohol ser ikke at det er behov for å innføre en ordning med inndragning av bevilling på stedet. Politiet har allerede myndighet til å stenge et salgs- eller skjenkested for inntil 2 dager."

Votering:

Innstillingen punkt 1 – enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets forslag til nytt punkt 2 – enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Frogn kommune gir følgende høringsuttalelse til forslag til endringer i alkohollovningen, høringsnotat av 23.09.09 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

1)

Frogn kommune støtter forslaget om å redusere maksimaltiden for skjenking av alkohol med 1 time til kl. 02.00.

2)

Kontrollutvalget for omsetning av alkohol ser ikke at det er behov for å innføre en ordning med inndragning av bevilling på stedet. Politiet har allerede myndighet til å stenge et salgs- eller skjenkested for inntil 2 dager.

Utvalg:	Utvalg for oppvekst, omsorg og kultur
Møtedato:	24.11.2009
Sak:	PS 50/09

Resultat: Annet forslag vedtatt

Behandling i utvalget:

Behandlingen i Kontrollutvalget for omsetning av alkohol den 16.11.09 var ettersendt på e-post til utvalget og ble delt ut i møtet.

Votering:

Innstillingen pkt. 1 – enstemmig vedtatt.

Innstillingen pkt. 2 – falt med 9 mot 2 stemmer (2 = 2H).

Vedtak:

Frogn kommune gir følgende høringsuttalelse til forslag til endringer i alkohollovningen, høringsnotat av 23.09.09 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

1)

Frogn kommune støtter forslaget om å redusere maksimaltiden for skjenking av alkohol med 1 time til kl. 02.00.

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Helse- og omsorgsdepartementet har oversendt høringsforslag til endringer i alkohollovgivningen.

De vesentligste endringene er:

- Innskrenke maksimaltidene for skjenking med en time til kl. 02.00.
- Kontroll- og reaksjonsbestemmelsene vurderes – det skisseres en mulig prøveordning der kontrollører gis myndighet til inndragelse av bevilling på stedet

Forslaget inneholder også en del andre mindre endringer. Rådmannen har i saken hatt fokus på de ovennevnte forslagene.

Rådmannen anbefaler å støtte forslaget om å innskrenke maksimaltidene for skjenking samt å åpne opp for en begrenset prøveordning med inndragelse av bevilling på stedet.

Bakgrunn for saken:

Helse- og omsorgsdepartementet har oversendt høringsforslag til endringer i alkohollovgivningen. Høringsfristen er 23. desember.

Vurdering av de vesentligste forslagene til endring:

Innskrenking av maksimaltider for skjenking av alkoholholdig drikk:

Det foreslås i høringsforslaget at lovens maksimaltider for skjenking innskrenkes med en (1) time dvs. til kl. 02.00 mot kl. 03.00 nå.

Forslaget begrunnes med:

Alkoholkonsumet i Norge øker. Det har vært en tredobling i antall skjenkesteder fra 1980 til 2007. Det er blitt mindre vanlig å regulere omsetningen ved å sette tak på antall salgs- og skjenkesteder. Flertallet av kommunene (60 %) har utvidet salgs- og skjenketidene i forhold til normaltidene i alkoholloven. Tendensen er en mer liberal alkoholpolitikk.

Alkohol er det rusmidlet som forårsaker mest sosiale og helsemessige skader. Ifølge WHO er alkohol den tredje viktigste risikofaktor til sykdom og tidlig død i industrialiserte land.

Begrenset tilgjengelighet av alkoholholdig drikk fører til begrenset forbruk og derved også til en begrensnig i alkoholrelaterte skader og problemer. Alkoholberuselse er en viktig årsak til en betydelig andel av voldstiltfellene. Forskning viser at endringer i skjenketider følges av endringer i voldsomfanget. Når skjenketidene øker, får man mer vold og omvendt.

Motargumenter kan være at forslaget innebærer en begrensnig i kommunens alkoholpolitiske frihet. Forslaget kan ha negative konsekvenser for næringen. På den annen side vil endringen innebære mer like vilkår for næringen på tvers av kommunegrensene.

Rådmannens vurdering:

Kommunestyret i Frogn vedtok i starten på inneværende bevillingsperiode å redusere skjenketidene i helgene i forhold til tidligere. Fredag og lørdag må skjenkingen nå opphøre kl.

02.00 og øvrige dager til kl. 00.30. Frogn har derfor allerede valgt å redusere sine maksimaltider for skjenking i helgene.

Rådmannen viser til forskning om sammenhengen mellom alkoholberuselse, skjenketider og vold samt Kommunestyrets tidligere vedtak og anbefaler å støtte forslaget om å redusere maksimaltiden for skjenking med 1 time til kl. 02.00.

Kontroll- og reaksjonsbestemmelsene – inndragning av bevilling på stedet:

Politiets stengingsadgang:

Politiet har myndighet til å stenge et salgs- eller skjenkested når det er nødvendig for å hindre forstyrrelse av offentlig ro og orden, ivareta enkeltpersoner eller allmennhetens sikkerhet eller for å avverge eller stanse lovbrudd. Det er en forutsetning for slik stengning at det foreligger en alvorlig situasjon som ikke kan avhjelpes uten at bevillingsstedet stenges, og at eventuelt vedtak om inndragning ikke kan vente. Stenging på grunn av lovbrudd knyttet til selve salg eller skjenkevirksomheten, for eksempel vold mot gjester, skadeverk på inventaret eller narkotikaomsetning. Stenging kan ikke skje for lengre tid enn nødvendig for å gjenopprette en lovlig situasjon, og uansett ikke for et lengre tidsrom enn to dager.

Mattilsynets adgang til å stenge serveringssteder:

Serveringsloven og matloven har bestemmelser som gir kommunen og Mattilsynet mulighet for å iverksette strakstiltak bl.a. ved å umiddelbart stenge i forbindelse med kontroll.

Inndragning av bevilling på stedet:

Departementet ber om tilbakemelding på om det er hensiktsmessig å innføre en midlertidig prøveordning, der kontrollører av salgs- og skjenkebevillinger kan gis myndighet til å inndra bevillinger på stedet. Ordningen tenkes å gjelde ved brudd på bestemmelser som har særlig sammenheng med alkoholovens formål. Det tenkes her på salg eller skjenking til mindreårige, åpenbart berusede personer, brudd på salgs- og skjenketidsbestemmelser. Departementet fremmer ikke forslag men skisserer en mulig måte å gjøre dette på. Ordningen tenkes å være frivillig for kommunene og det må søkes om å delta i forsøket. Formålet med umiddelbar inndragelse vil være å stoppe den ulovlige virksomheten og signalisere alvorligheten av overtredelsen. Ordningen tenkes å benyttes i tilfeller hvor det er særlig viktig at bruddet opphører øyeblikkelig. Den tenkes også å kunne benyttes når bevillingen er gitt for en enkelt andledning, ambulerende bevilling og bevillinger gitt for en bestemt periode.

Det forutsettes at kontrollørene gis tilstrekkelig opplæring for å utføre oppgaven.

I høringsutkastet trekkes det frem at det vesentligste motargumentet er rettssikkerhetshensynet. En part skal forhåndsvarsles om et mulig inndragningsvedtak og gis mulighet til å imøtegå opplysninger og uttale seg i saken. Etter forvaltningsloven vil det være mulig å gjøre unntak fra disse bestemmelsene.

Umiddelbar inndragning av bevilling på grunnlag av vedtak fattet av en kontrollør er en alvorlig reaksjonsform. Et vedtak fattet på stedet og i umiddelbar tilknytning til overtredelsen vil gi liten mulighet for bevillingshaver til å imøtegå opplysninger og uttale seg i saken. Departementet skisserer at ordningen må være slik at representant for bevillingshaver, typisk styrer eller stedfortreder, må kontaktes av kontrollørene under eller etter endt kontroll og få

mulighet til å gi umiddelbare kommentarer til kontrollørens funn. Disse kommentarene må vurderes av kontrollørene før vedtak fattes.

Vedtaket må være skriftlig og det kan påklages.

Departementet skisserer videre at vedtak fattet av kontrollør bør behandles på ny av kommunen etter dagens regelverk, og at slik behandling må finne sted innen rimelig tid. Det bør foretas ny vurdering av saken etter at bevillingshaver har fått tilstrekkelig anledning til å uttale seg. Kommunen vil kunne stadfeste, utvide eller forkorte lengden på inndragningen.

Etter alkoholloven kan kommunen inndra bevilling for alt fra en dag til ut bevillingsperioden. Departementet spør om det bør settes nedre eller øvre grense for inndragningens lengde ved umiddelbar inndragning foretatt av kontrollører. Departementet anbefaler at det ikke settes en nedre grense.

Rådmannens vurdering:

Behovet for ordningen:

Rådmannen ser at det kan oppstå situasjoner hvor det er svært viktig å få stoppet en ulovlig virksomhet øyeblikkelig, f.eks. ved svært alvorlige tilfeller av salg eller skjenking til mindreårige eller overskjenking. Politiet har myndighet til å stenge et skjenkested på stedet i inntil 2 dager. Det kan tenkes tilfeller der politiet ikke har ressurser til å følge dette opp når behovet er der.

Rådmannen ser derfor at det i helt spesielle tilfeller kan være hensiktsmessig med en slik ordning. Ordningen kan også ha en hensikt i de tilfeller bevillingen kun er gitt for en enkelt anledning hvor inndragning i ettertid ikke er et virkemiddel.

Når det gjelder den mer forebyggende effekten av inndragning som virkemiddel, mener rådmannen at gjeldende regelverk er tilstrekkelig og svært fleksibelt. Etter dagens regelverk kan kommunen inndra bevilling i fra en dag og ut bevillingsperioden. Kommunen kan gjennom sine alkoholpolitiske retningslinjer fastsette rammen for hvor alvorlige reaksjoner ulike brudd skal ha. Gjennom konkrete retningslinjer blir kommunen forutsigbar. Dette mener rådmannen har en forebyggende effekt på brudd på alkoholloven.

Inndragningens lengde:

Rådmannen mener det bør settes en øvre grense for inndragningens lengde. Rådmannen mener behovet fortrinnsvis vil være å stoppe svært alvorlige brudd der og da. Rådmannen mener det bør være tilstrekkelig at denne type myndighet gis for det inneværende skjenkedøgnet / dagen. Kommunen vil da i ettertid kunne foreta en ny behandling av saken og vurderer eventuelt ytterligere inndragning. Vanlige forvaltningsmessige prosedyrer for forhåndsvarsling og mulighet til å imøtegå opplysninger kan da følges før det gjøres vedtak om en eventuell ytterligere inndragelse.

Prøveordning/søknad:

Rådmannen støtter forslaget om at umiddelbar inndragning gjennomføres som en prøveordning etter søknad fra kommuner som ønsker å prøve det ut.

Øvrige forslag til endringer i alkoholloven:

I høringsnotatet blir det foreslått en del andre endringer i alkoholloven. Dette gjelder:

- Forslag om å åpne for salg i egen virksomhet av egenprodusert alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol
- Forslag om å tillate auksjon av alkoholholdig drikk mellom private i regi av Vinmonopolet. Videre foreslås det å oppheve forbudet mot auksjon av alkoholholdig drikk mellom næringsdrivende.
- Bevillingsgebyrene foreslås justert.
- Aldersbestemmelsene foreslås presisert og unntaket for fagbrev foreslås utvidet.
- Foreslås å fastsette unntak fra tvisteloven § 1-5
- Endringer knyttet til statistikkinformasjon
- Tilgjengelighet til salgs- og skjenkesteder vurderes
- Innarbeiding av alkoholforskriftens gruppebetegnelse i alkoholloven
- Endringer knyttet til betegnelsen flaske og mengdeangivelser.
- Vinmonopolloven § 12.

De ovennevnte forslagene innebærer mindre endringer og Rådmannen har derfor valgt å ikke vurdere de nærmere.

Alternativer:

Utvalget kan uttale seg til flere av de foreslåtte endringene utover de rådmannen har fokusert på. Det vises i den forbindelse til vedlagte høringsforslag.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at Frogn kommuner støtter forslaget om å innskrenke maksimaltidene for skjenking. Videre at kommunen støtter forslaget om å åpne opp for en begrenset prøveordning med inndragelse av bevilling på stedet.

Rådmannen i Frogn, den 5. november 2009.

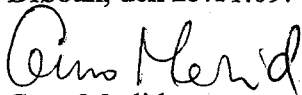
Marius Trana

Vedlegg:

Høringsnotat av 23.09.2009 fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Følgende dokumenter ligger på saken:

Drøbak, den 25.11.09.

Guro Merlid

Personal, organisasjon og politiske tjenester